

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (Γ.Γ. Εμπορίου) την 15^η Ιουλίου 1999, ημέρα Πέμπτη και ώρα 9:30 π.μ. με την εξής σύνθεση :

Πρόεδρος : Σταύρος Αργυρόπουλος

Μέλη : Νικόλαος Στυλιανάκης,

Παναγιώτης Μαντζουράνης, κωλυμένου του τακτικού Χαριλάου Χάρακα,

Λεωνίδα Νικολούζος και

Μελίνα Μουζουράκη

Γραμματέας : Αλεξάνδρα-Μαρία Ταραμπίκου.

Τα λοιπά τακτικά ή/και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, απουσίαζαν λόγω δικαιολογημένου κωλύματος.

Θέμα της Συνεδριάσεως ήταν η από 21.4.1999 αίτηση της εταιρείας **ΑΝΕΓΕΡΣΗ Α.Ε.Β.Ε. για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων**, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 4 του ν.703/77 όπως ισχύει, **κατά (α) του Χρήστου Βασ. Σαμολαδά, (β) του Βασιλείου Χρ. Σαμολαδά, ως νομίμων εκπροσώπων της επιχειρήσεως ΑΜΜΟΥΧΕΙΑ ΑΞΙΟΥ-ΣΑΜΟΛΑΔΑ και (γ) του Νικολάου Μπούτση, εμπόρου λατομικών προϊόντων.**

Στη συνεδρίαση παρέστησαν α) η αιτούσα δια του πληρεξουσίου της δικηγόρου Ιωάννη Οικονομίδη, β) οι Χρήστος Βασ. Σαμολαδάς και Βασίλειος Χρ. Σαμολαδάς, ο μεν πρώτος δια, ο δε δεύτερος μετά του κοινού πληρεξουσίου τους δικηγόρου Γεωργίου Ζαφειρούδη και γ) ο Νικόλαος Βασ. Μπούτσης, αυτοπροσώπως.

Στην αρχή της συνεδρίασης, το λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια της Γραμματείας Σοφία Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε την υπ' αριθμ. πρωτ. 1043/13.7.1999 γραπτή εισήγηση της Υπηρεσίας επί της υποθέσεως και πρότεινε την απόρριψη της αίτησης, για τους λόγους που η εισήγηση αναλυτικά εκθέτει. Στη συνέχεια έλαβαν το λόγο τόσο η αιτούσα όσο και οι καθ' ων, ανέπτυξαν τις απόψεις τους και έδωσαν τις πληροφορίες και τις διευκρινίσεις που ζήτησαν ο Πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής που έλαβαν το λόγο και η μεν πρώτη ζήτησε την παραδοχή της αιτήσεως, οι δε καθ' ων την απόρριψη αυτής, αναφερόμενοι και στα υπομνήματά τους, που θα καταθέσουν. Εδόθη δε προθεσμία, μέχρι τις 20 Ιουλίου 1999, στα ενδιαφερόμενα μέρη να προσκομίσουν υπομνήματα.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε διάσκεψη στην ίδια ως άνω αίθουσα 611, την 30^η Ιουλίου 1999, ημέρα Πέμπτη και ώρα 9.30 π.μ., κατά την οποία, αφού έλαβε υπ' όψη της τα στοιχεία του φακέλου, την Εισήγηση της Γραμματείας, τις απόψεις που διετύπωσαν εγγράφως και προφορικά τα ενδιαφερόμενα μέρη κατά την συζήτηση της υποθέσεως και τα υπομνήματα που αυτά υπέβαλαν,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ :

I.1. Με την από 21.4.99 αίτησή της και μετά από την υποβολή σχετικής καταγγελίας στις 21.4.99, η εταιρεία με την επωνυμία ANEGEPΣH A.E.B.E. Ανώνυμη Εμπορική Βιομηχανική Εταιρεία (εφεξής ANEGEPΣH) ζήτησε τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων κατά των Χρήστου Βασ. Σαμολαδά και Βασιλείου Χρ. Σαμολαδά, ως νομίμων εκπροσώπων της επιχειρήσεως ΑΜΜΟΥΡΥΧΕΙΑ ΑΞΙΟΥ - ΣΑΜΟΛΑΔΑ (εφεξής αμμορυχεία Σαμολαδά) και του Νικολάου Μπούτση, εμπόρου λατομικών προϊόντων, ισχυριζόμενη ότι η συμπεριφορά των καθ' ων συνιστά καταχρηστική εκμετάλλευση σχέσης οικονομικής εξάρτησης σύμφωνα με το άρθρο 2α του ν.703/77όπως ισχύει.

2. Η αιτούσα εταιρεία ANEGEPΣH δραστηριοποιείται στον τομέα των κατασκευών και μεταξύ άλλων είχε συνάψει συμφωνίες εργολαβίας με την τεχνική εταιρεία «HOCHTIEF», ανάδοχο του έργου κατασκευής του αεροδρομίου των Σπάτων, για την εκτέλεση διαφόρων τεχνικών και χωματουργικών έργων του αεροδρομίου, μεταξύ των οποίων και το έργο επιστρώσεως τμήματος των αεροδιαδρόμων. Για το έργο επιστρώσεως των αεροδιαδρόμων απαιτείται, κατά τον ανάδοχο του έργου, άμμος ανταποκρινόμενη σε συγκεκριμένες προδιαγραφές (π.χ. η ποσότητα άμμου με κόκκους διαμέτρου μικρότερης των 0,063 χιλιοστών δεν πρέπει να ξεπερνά το 5%), προδιαγραφές που ικανοποιούνται από μη κονιορτοποιημένη άμμο που είναι διαθέσιμη στην περιοχή της Βόρειας Ελλάδος. Επειδή στην Ελλάδα δεν υπάρχει παραγωγός που να εκμεταλλεύεται εμπορικά άμμο με τις ανωτέρω προδιαγραφές, η «HOCHTIEF» έδωσε προς την αιτούσα εταιρεία ANEGEPΣH δύο εντολές προμήθειας άμμου 12.000 τόνων η κάθε μία περίπου, παρέχοντάς της δικαίωμα προτίμησης (Option) άλλων 36.000 τόνων το ανώτερο.

Η αιτούσα, μετά από μεταλλειολογικές και γεωλογικές έρευνες, εντόπισε επαρκή και εκμεταλλεύσιμα κοιτάσματα ψιλής άμμου κοκκομετρικής διαβάθμισης 0-2 χιλιοστά στις εκβολές του ποταμού Αξίου όπου δραστηριοποιείται η ατομική επιχείρηση (αμμορυχείο) του πρώτου των καθ' ων, Χρήστου Βασ. Σαμολαδά.

Στη συνέχεια και προς εκτέλεση των εν λόγω υποχρεώσεών της, η αιτούσα ανέθεσε την εξόρυξη του προϊόντος στην επιχείρηση του Χρήστου Βασ. Σαμολαδά και ανέπτυξε σύστημα για την εκφόρτωση και μεταφορά της άμμου με πλοία μικρού βυθίσματος της ναυτιλιακής εταιρείας VERITAS SHIPING & TRADING (USA) Ltd. Συγκεκριμένα, η αιτούσα συμφώνησε με τον πρώτο των καθ' ων την αγορά 32.860 κυβικών μέτρων ή 50.000 τόνων άμμου κοκκομετρικής διαβάθμισης 0-2 χιλιοστά (1κ.μ=1,7 τόνους), την αξία των οποίων εκ δρχ. 31.860.000 προκατέβαλε. Κατά τους ισχυρισμούς της αιτούσης μέχρι την 7.1.1999 η επιχείρηση αμμορυχεία Σαμολαδά της παρέδωσε 14.106 κ.μ ή 23.980 τόνους άμμου αξίας 14.980.572 δρχ. οπότε και διέκοψε τις προς αυτήν παραδόσεις αρνούμενη αιφνίδια και αδικαιολόγητα την παράδοση της υπόλοιπης ποσότητας, δηλαδή των 15.738 κ.μ ή 26.020 τόνων άμμου η αξία της οποίας είχε προκαταβληθεί. Αντ' αυτού, κατά τους ισχυρισμούς της αιτούσης, η επιχείρηση αμμορυχεία Σαμολαδά συνήψε, μέσω του τρίτου των καθ' ων Νικολάου Μπούτση, σύμβαση πώλησης άμμου με την εταιρεία HOCHTIEF, με δελεαστική προσφορά 5.000 δρχ. ανά μετρικό τόνο άμμου, αντί των 5.800 δρχ. που είχε συμφωνήσει η αιτούσα με την HOCHTIEF. Η εν λόγω εμπορική συμπεριφορά του τρίτου των καθ' ων Νικολάου Μπούτση είχε ως αποτέλεσμα, κατά τους ισχυρισμούς της αιτούσης, την εξάλειψη της προοπτικής συνεργασίας της με την HOCHTIEF πλήττοντας την άριστη φήμη της εταιρείας.

Η αιτούσα, δια της υπό κρίση αιτήσεώς της, ισχυρίζεται ότι οι δύο πρώτοι των καθ' ων, ως εκπρόσωποι της επιχείρησης ΑΜΜΟΥΧΕΙΑ ΑΞΙΟΥ - ΣΑΜΟΛΑΔΑ σε συνεργασία με τον Ν. Μπούτση, αιφνίδια και αδικαιολόγητα αρνήθηκαν την παράδοση της υπόλοιπης προπληρωθείσας ποσότητας άμμου κατά παράβαση του άρθρου 2α του ν. 703/77 όπως ισχύει, και κατά τρόπο αθέμιτο προέβησαν σε αρπαγή της τεχνογνωσίας ανεύρεσης και μεταφοράς της άμμου ενώ με τη μεταξύ τους σύμπραξη κατάφεραν να προσελκύσουν την εταιρεία HOCHTIEF με μεθόδους αντίθετους προς τα χρηστά ήθη.

3. Ο πρώτος των καθ' ων διατηρεί από 19.7.1993 την ατομική επιχείρηση «ΑΜΜΟΥΧΕΙΑ ΑΞΙΟΥ-ΣΑΜΟΛΑΔΑ» η οποία ασχολείται με την εξόρυξη και λήψη άμμου για οικοδομική κυρίως χρήση αλλά και για την κατασκευή σκυροδέματος διατηρούσα συγκρότημα εξορύξεως άμμου, στη θέση Πρόχωμα του Αξιού ποταμού. Στα πλαίσια της επιχειρηματικής του δραστηριότητας συνήψε την από 8.12.1998 συμφωνία της με την αιτούσα δυνάμει της οποίας ο αιτών ανέλαβε την υποχρέωση να προμηθεύσει την αιτούσα με κατ' αρχήν ποσότητα 30.000 κ.μ. ψιλής άμμου εξορυσσόμενης από τον Αξιό ποταμό (θέση Πρόχωμα) αντί του συμφωνηθέντος μεταξύ τους τιμήματος και επί αυτοκινήτου και για το χρονικό διάστημα Δεκεμβρίου 1998-Ιανουαρίου 1999. Κατά τους ισχυρισμούς του πρώτου των καθ' ων, η αιτούσα, με δική της αποκλειστικά απόφαση και ευθύνη, διέκοψε τις παραλαβές στις 7.1.99 παρά το γεγονός ότι μέχρι τότε είχε παραλάβει μόνο 14.106 κ.μ. άμμου αξίας 14.980.000 δρχ. ενώ είχε προκαταβάλει στον καθής το ποσό των 31.7860.000 δρχ., επανήλθε δε μόλις στις αρχές Απριλίου 1999 και ζήτησε με την από 2.4.1999 επιστολή της τη συνέχιση των παραλαβών άμμου. Σε απάντηση του αιτήματος της αιτούσης ο πρώτος των καθ' ων απέστειλε την από 15.4.99 εξώδικο πρόσκληση με την οποία καλούσε την αιτούσα να παραλάβει την υπόλοιπη ποσότητα που αντιστοιχεί στο πιστωτικό υπόλοιπο των 16.713.756 δρχ.

4. Ο δεύτερος των καθ' ων είναι πατέρας του πρώτου των καθ' ων και έχει διακόψει την επιχειρηματική του δραστηριότητα από 30.12.1994, και ισχυρίζεται ότι δεν έχει καμμία επιχειρηματική σχέση με την αιτούσα και ότι συνεπώς πρέπει η υπό κρίση αίτηση να απορριφθεί ως προς αυτόν ελλείψει παθητικής νομιμοποίησεως.

5. Ο τρίτος των καθ' ων Νικόλαος Μπούτσης διατηρεί εμπορική επιχείρηση διακίνησης λατομικών προϊόντων με έδρα τα Καλύβια Αττικής. Ο Νικόλαος Μπούτσης στις 31.3.99 συμφώνησε με την εταιρεία HOCHTIEF την προμήθεια άμμου 0-2 χιλιοστά και μέχρι 80.000 τόνους, κατά δε το χρονικό διάστημα Απριλίου-Μαΐου 1999 παρέδωσε στην HOCHTIEF 40.000 τόνους άμμου. Ο τρίτος των καθ' ων ισχυρίζεται ότι δεν έχει καμμία επιχειρηματική σχέση με την αιτούσα και ότι συνεπώς πρέπει η υπό κρίση αίτηση να απορριφθεί ως προς αυτόν ελλείψει παθητικής νομιμοποίησεως.

II. Σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ.4 του ν. 703/77, όπως ισχύει, «η Επιτροπή Ανταγωνισμού είναι αποκλειστικά αρμόδια να λάβει ασφαλιστικά μέτρα αυτεπάγγελα, κατόπιν αίτησης αυτού που έχει υποβάλει καταγγελία, κατά το άρθρο 24 του παρόντος ή κατόπιν αίτησης του Υπουργού Εμπορίου, όταν πιθανολογείται παράβαση των άρθρων 1, 2 και 2α του παρόντος και συντρέχει επείγουσα περίπτωση προς αποτροπή άμεσα επικείμενου κινδύνου ανεπανόρθωτης βλάβης στον αιτούντα ή στο δημόσιο συμφέρον».

Στην υπό εξέταση υπόθεση, η αιτούσα ισχυρίζεται ότι η συμπεριφορά των καθ' ων συνιστά καταχρηστική εκμετάλλευση της σχέσης οικονομικής εξάρτησης της (άρθρο 2α) και κατά συνέπεια ασκήθηκε παραδεκτώς.

Σύμφωνα με το άρθρο 2α του ν.703/77 όπως ισχύει, «απαγορεύεται η καταχρηστική εκμετάλλευση από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, της σχέσης οικονομικής εξάρτησης, στην οποία βρίσκεται προς αυτήν ή αυτές μία επιχείρηση που κατέχει θέση πελάτη ή προμηθευτή τους ακόμη και προς ένα ορισμένο είδος προϊόντων ή υπηρεσιών και δεν διαθέτει ισοδύναμη εναλλακτική λύση. Η καταχρηστική αυτή εκμετάλλευση μπορεί να συνίσταται ιδίως στην επιβολή αυθαιρέτων όρων συναλλαγής, στην εφαρμογή διακριτικής μεταχείρισης ή στην αιφνίδια και αδικαιολόγητη διακοπή μακροχρόνιων εμπορικών σχέσεων».

Κατά την έννοια της ως άνω διάταξης, απαγορεύεται από τις επιχειρήσεις η καταχρηστική εκμετάλλευση της σχέσης οικονομικής εξάρτησης στην οποία βρίσκονται προς αυτές πελάτες ή προμηθευτές τους οι οποίοι δεν διαθέτουν ισοδύναμες εναλλακτικές λύσεις υπό την έννοια είτε ότι δεν προσφέρονται καθόλου εναλλακτικές λύσεις, είτε ότι οι υπάρχουσες συνδέονται με σοβαρά μειονεκτήματα για την εξαρτημένη επιχείρηση. Η οικονομική εξάρτηση εμπόρου από προμηθευτή μπορεί να προκύπτει από το γεγονός ότι ο πρώτος έχει, λόγω της μακρόχρονης συνεργασίας του και των επενδύσεων που έκανε, προσαρμόσει την επιχείρησή του στις ανάγκες διάθεσης και προώθησης των προϊόντων του δευτέρου, ώστε δεν θα μπορούσε να στραφεί σε εναλλακτικές πηγές εφοδιασμού χωρίς να υποστεί σοβαρές οικονομικές θυσίες.

Εξάλλου για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων δεν αρκεί να πιθανολογείται παράβαση της παραπάνω διάταξης του άρθρου 2α, αλλά και να συντρέχει επείγουσα περίπτωση προς αποτροπή άμεσα επικείμενου κινδύνου ανεπανόρθωτης βλάβης στην αιτούσα επιχείρηση ή στο δημόσιο συμφέρον.

III. Από όλα τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης, τις δηλώσεις και τις εξηγήσεις των πληρεξουσίων της αιτούσης και των καθ' ων η αίτηση, τα εκατέρωθεν προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία και γενικά από όλη την ενώπιον της Επιτροπής διεξαχθείσα διαδικασία, πιθανολογήθηκε ότι η αιτούσα είχε πληθώρα εναλλακτικών λύσεων (προμηθευτών) δεδομένου ότι πιθανολογήθηκε ότι στην περιοχή του ποταμού Αξιού δραστηριοποιούνται, εκτός από την επιχείρηση Σαμολαδά, και άλλες επιχειρήσεις εξόρυξης άμμου, ότι τα αποθέματα του Αξιού σε ψιλή άμμο 0-2 χιλιοστά ξεπερνούν τα 75.000.000 κυβικά μέτρα και ότι και αν ακόμη ο πρώτος των καθ' ων είχε διακόψει τη συνεργασία του με την αιτούσα, η αιτούσα είχε τη δυνατότητα να προμηθευτεί από άλλες επιχειρήσεις ίδιο τύπο άμμου χωρίς να δημιουργηθούν για αυτήν σοβαρές οικονομικές ζημιές. Συνεπώς πιθανολογήθηκε ότι μεταξύ της αιτούσης και του πρώτου των καθ' ων δεν υπήρξε σχέση οικονομικής εξάρτησης, ως εκ τούτου δε η υπό κρίση αίτηση πρέπει ν' απορριφθεί ως προς τον πρώτο των καθ' ων ως ουσία αβάσιμος δεδομένου ότι η απαγόρευση του άρθρου 2α του ν. 703/77 ως ισχύει, προϋποθέτει, κατά τα προλεχθέντα, την ύπαρξη οικονομικής εξάρτησης της οποίας απαγορεύεται η καταχρηστική εκμετάλλευση.

Κατόπιν των ανωτέρω παρέλκει η εξέταση των λοιπών προβαλλομένων από την αιτούσα ισχυρισμών περί αιφνίδιας διακοπής της συνεργασίας από τον πρώτο των καθ' ων, που πάντως, κατά τις προβλέψεις του νόμου, θα έπρεπε να ήταν μακροχρόνια και όχι ενός μηνός, όπως στην υπό κρίση υπόθεση, περί δημιουργίας ενός ολοκληρωμένου πακέτου λύσεων και μεθόδων για την

εξεύρεση άμμου των απαιτούμενων από τη HOCHTIEF προδιαγραφών (μεταλλειολογικές και γεωλογικές μελέτες, λύσεις στο πρόβλημα της μεταφοράς με πλοία μικρού βυθίσματος), που πάντως αφορούσαν την ικανοποίηση των συμβατικών της υποχρεώσεων έναντι της HOCHTIEF και όχι σημαντικές επενδύσεις και δαπάνες για την εμπορία των προϊόντων του πρώτου των καθ' ων και περί συνδρομής επείγουσας περίπτωσης προς αποτροπή άμεσα επικείμενου κινδύνου ανεπανόρθωτης βλάβης δεδομένου ότι οι ισχυρισμοί αυτοί θα ήταν εξεταστέοι αν υπήρχε η σχέση οικονομικής εξάρτησης μεταξύ της αιτούσης και του πρώτου των καθ' ων.

Εξάλλου η υπό κρίση αίτηση πρέπει ν' απορριφθεί και ως προς τους δεύτερο και τρίτο των καθ' ων δεδομένου ότι πιθανολογήθηκε ότι δεν συνδέονται με την αιτούσα με σχέση οικονομικής εξάρτησης ώστε να τεθεί ζήτημα καταχρηστικής εκμετάλλευσης της σχέσης αυτής.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την από 21.4.99 αίτηση ασφαλιστικών μέτρων της εταιρείας ANEΓΕΡΣΗ Α.Ε.Β.Ε.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση εκδόθηκε στην Αθήνα την 2^α Δεκεμβρίου 1999.

Ο Πρόεδρος

Ο Συντάξας την Απόφαση

Σταύρος Αργυρόπουλος

Παναγιώτης Μαντζουράνης

Η Γραμματέας

Αλεξάνδρα-Μαρία Ταραμπίκου